

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
Tampere
 A Member of the Foundation for European
 Societies of Arms Collectors

LAUSUNTO
 28.11.2018

Puolustusvaliokunta

Viite Hallituksen esitys HE1792018 vp

Asia Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta

Suomen Asehistoriallinen Seura ry (SAHS) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa. SAHS on perehtynyt selvitykseen asedirektiivin muuttamisesta. SAHS lausuu asiasta seuraavaa.

Ehdotuksen sisällöstä

Ehdotuksen sisällöstä

Lakiehdotus sisältää edelleenkin elementtejä, jotka eivät johdu direktiivistä. Koko lakiuudistus tulisi valmistella uudestaan, mutta tällä kertaa oikeusvaltioperiaatetta noudattaen ilman kiireellisyyttä, nyt se on käytännössä virkamiesten sanelema. Tässä muodossaan se johtaa samaan lopputulokseen kuin aiemmat muutokset mm. kymmenien ns. starttiaseoikeudenkäyntien myötä ja oikeusjärjestelmämme kuormittuu jatkossakin turhilla oikeusjutuilla, jos ja kun poliisihallitus haluaa viime vuosien tapaan jokaisen ylimalkaisesti kirjoitetun lakipykälän koeponnistaa oikeusteitse.

Lain edellyttämän ampuma-aselautakunnan koolle kutsumisen näemme paitsi välttämättömäksi, myös voimassa olevan lain vaatimukseksi ennen minkäänlaisia lakiuudistuksia. Näkemyksemme mukaan käytännössä jokavuotiseksi traditioksi muuttunut aselain kiristäminen ei ole tapahtunut lain mukaisessa järjestyksessä vuosiin, koska ampuma-aselautakuntaa ei ole kutsuttu koolle vuosikausiin ja jälleen kerran näin ollaan menettelemässä.

“Ampuma-aselain 2 §:n 1 momentin ensimmäisestä virkkeestä poistettaisiin ampuma-aseen määritelmästä edellytys, jonka mukaan ampuma-aseen tulee voida aiheuttaa vaaraa ihmiselle.”

”Asedirektiivin ampuma-aseen määritelmä edellyttää, että ampuma-ase on varustettu piipulla. Ampuma-aselaissa määritelmä ei edellytä piippua. Tältä osin muutoksia ampuma-aselain nykytilaan ei katsota tarpeelliseksi tehdä. Direktiivin 3 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat antaa asedirektiiviä tiukempia säännöksiä.”

Perusteluna on esitetty se, että direktiivi ei tätä (itsestäänselvyyttä) vaatisi. Käytännössä on mahdotonta kuvitella ampuma-aseeksi esine, joka ei ole ihmiselle vaarallinen. Tässä muodossa laki mahdollistaa edelleenkin sen, että deko- ja starttiaseista voidaan nostaa mielivaltaisia syytteitä.

Piipun osalta tulkinta direktiiviä tiukemmaksi on tulkittu väärin. Direktiiviä tiukempaa olisi tulkita ase osaksi muitakin aseiden osia kuin direktiivissä mainittuja, nyt tehdään toisinpäin. Erikoisinta on se, että laki kuitenkin määrittelee ase osaksi piipun. Laissa määriteltyjen aseiden osien tulisi ja tulee olla niitä välttämättömiä osia joista syntyy ampuma-ase.

Mikäli aseessa ei ole piippua, voidaan ruuvipenkkikin tulkita ampuma-aseeksi, koska sen avulla voi laukaista patruunan. Itse asiassa koko direktiivihän voitaisiin myös vastaavasti sivuuttaa vain toteamalla, että meillä on jo tiukempi lainsäädäntö.

58/62§ Vaatimus keräilijän pitämästä patruunatiedostosta on erikoinen, eikä perustu direktiiviin. Se on myös perusteluiltaan ristiriidassa lainmuutoksen kanssa, jonka perusteluissa nimenomaan kyseenalaistettiin keräilijöiden pitämät tiedostot ja poistettiin mahdollisuus mahdollisuus pitää tiedostoa aseiden osista tai tiedosto-ostoluvalla hankituista aseista. Patruunatiedosto ei myöskään palvele mitään todellista hyötytarkoitusta, ellei sellaisena pidetä sitä, että käytännössä pykälä mahdollistaa keräilijän syyttämisen rikoksesta, jos tiedosto heittää patruunallakaan ja viime vuosien syytekynnyksen valossa tämä uhka on erittäin realistinen.

Lain tulee olla täsmällinen ja tarkkarajainen, jotta se täyttää lainsäädännön valmistelulle asetetut periaatteet, eikä esitys täytä hyvän lainsäädännön valmistelulle asetettuja periaatteita. Mm. direktiiviesityksestä vaikutusanalyysi puuttuu edelleenkin ja nyt Suomen virkamiehet toistavat tämän karkean menettelytavan virheen.

Useat EU -maat ovat kyseenalaistaneet asedirektiivin muutoksen ja Suomen geopolittinen sijainti huomioon ottaen asedirektiivin kyseenalaistamiselle on muita EU maita huomattavasti vahvemmat perusteet.

Perustelut, joita liittyvät CIP -merkintöihin ja tarkastuksiin eivät kestä lähempää tarkastelua. CIP ei ole edes EU-tasoinen standardi, ainoastaan 15 maata koko maailmassa kuuluu CIP:n piiriin, joten väite CIP:n roolista on vahvasti ylimitoitettu varsinkin kun nyt puhutaan EU-direktiivistä ja **puolet EU:sta ei kuulu CIP:n**. CIP-tarkastus vastaa luonteeltaan osittaista auton katsastusta, se ei suojaa millään lailla aseiden epäasialliselta käytöltä mikä käytännössä poikkeuksetta on sinänsä harvinaisen aserikon syy.

Esityksen väite ” Ehdotetuilla muutoksilla edistetään yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä” on tehty sekin ilman perusteluita. Mm. henkirikostilastointi viimeisen vuosikymmenen ajalta kertoo, että luvallisia aseita käytetään henkirikoksissa erittäin harvoin, eikä tässä esityksessä ole mitään sellaisia piirteitä, jotka vaikuttaisivat suomalaisen rikollisuuteen.

*”.... luvanvaraisuus ei koskisi ensinnäkään sellaista latauslaitetta, joka on valmistettu sarjatuliasemalliin, jonka valmistus on alkanut ennen vuotta 1946 ja joka ei sovi ... itselataavaan kertatuliaseseen tai lippaalliseen kertatuliaseseen. **Näitä latauslaitteita olisivat Emma pikakiväärin ja Lahti-Saloranta pikakiväärin latauslaitteet.** ”*

Viimeinen lause on tyhjentyvyydessään perin outo, sillä mm. ns. Suomi-konepistoolin lippaita on myyty tuhansittain matkamuistoiksi.

Maanpuolustuskoulutuksen osalta pidämme erikoisena sitä, että lakitasolla asetetaan rajaehdoja käytännön ampumakoulutukselle suorituspaikkojen kuvaustasolla jopa niin, että ”maalit on määriteltävä ennalta”. Vastaavaa olisi suunnilleen se, että ajoneuvolainsäädäntö määritteli auton penkkien värin.

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
aselakitoimikunnan puolesta,

Jussi Peltola